

Lancaster III JA713 - Den lange version - Kattegat ud for Tunø

Opdateret: 01 OKT 2013

Flyvehistorisk Tidsskrift skriver om LAN JA713 der blev skudt ned ved Tunø under samme operation som Lancaster III EE138 fra 460 Squadron ved Stadil:

4. september 1943 (Kl.02.30) Havet S for Tunø.

Lancaster B.III, JA713 (MG-V). 7 BS, 8 BG, Oakington, Cambs. (Berlin). - "No. 7 Bomber Squadron var en berømt eskadrille i RAF. I anden verdenskrig var den i 1940 blevet udvalgt som den enhed, der skulle flyve Englands første fire-motorers bombefly, Stirlingmaskinerne, som gav Bomber Command en hidtil ukendt slagkraft. Yderligere blev enheden i 1942 håndplukket til den nyoprettede Pathfinder Force, som skulle være i spidsen for hvert bombetogt og markere de udvalgte mål.

I 2 1/2 år opererede No. 7 Squadron fra sin base i Oakington, Cambridge over det tysk-besatte Europa med sine Stirling-fly, indtil denne maskintype blev forældet og afløst af den langt mere effektive Lancaster. Denne udskiftning hos No. 7 Squadron var tilendebragt i juli 1943, og blandt de nye maskiner var Lancaster B.III JA713.

Flyet var bygget hos A. V. Roe i Chadderton nær Manchester. Efter prøveflyvningen blev den nye maskine leveret til 7 BS den 29. juni 1943. »V-Victor« deltog i juli og august 1943 i en række bombetogter over Tyskland og vendte uskadt tilbage. Besætningen var skiftende. Den 17.-18. august fløj JA713 til Peenemünde med W/C K. Rampling som pilot.

Fredag den 3. september 1943 var en travl dag for No. 7 Squadron. Enheden fik denne dag tildelt kongens banner for 25 års aktiv tjeneste, og samme aften skulle 19 maskiner være klargjort til en vigtig operation.

Det var fireårs dagen for Storbritanniens indtræden i anden verdenskrig, og RAF markerede begivenheden med et storangreb mod Berlin foretaget udelukkende af Lancasterbombefly. 316 Lancasters lettede og fulgte en rute over Holland direkte til Berlin. Hjemturen gik nordpå over Østersøen og op langs den svenske vestkyst.

Først nord for Göteborg drejede formationen mod vest, ud over Skagerrak og hjem over Nordsøen. Det var ganske vist en klar krænkelse af det svenske luftrum, men det gav formationen en vis beskyttelse mod de tyske natjagere over Danmark.

No. 7 Squadron fik sine 19 maskiner heldigt i luften. V-Victor startede fra Oakington kl. 20.12. I dens logbog stod noteret 111 flyvetimer fra tidligere operationer. Det endelige tal skulle blive 117, for seks timer senere blev bombemaskinen skudt ned ved Tunø. Angrebet på Berlin fandt sted den sidste time før midnat og blev udført fra godt 6.000 meters højde. Der blev kastet 1.000 tons bomber over byen, og omfattende skader opstod i distrikterne Siemensstadt, Mariendorf og Lichterfelde, hvor 422 personer blev dræbt.

Men prisen var høj. 22 Lancasters vendte ikke tilbage, og heraf mistede 7 BS de tre. I timerne efter midnat var angrebsstyrken på vej tilbage til England. Flere var beskadiget af flak, og besætningerne på disse fly forsøgte at afkorte den lange hjemtur ved at krydse ind over Danmark, men her blev de ensomme og beskadigede fly et nemt bytte for de ventende tyske natjagere. I Århus hylede luftværnssirenerne kl. 01.15 natten til lørdag den 4. september. Det var såkaldt alarmtilstand, som kl. 02.10 gik over i rigtig flyvervarsling - byens luftalarm nr. 75. Kl. 02.42 kom afblæsningen, og i mellemtiden var også dramaet ved Tunø forbi. JA713 var blevet skudt ned af en tysk natjager.

Luftkampen blev observeret fra øen trods det sene tidspunkt. Lancasteren kom brændende ind mod Tunø forfulgt af natjageren. Ved nordvestspidsen af øen drejede bombemaskinen brat mod syd og eksploderede kort efter over vandet 1 km syd for Tunø. Ved eksplosionen blev den ene vinge og halepartiet tilsyneladende revet af og slynget bort, idet man kun har kunnet finde maskinens krop og højre vinge, der ligger på 11 meters vand.

De syv besætningsmedlemmer omkom alle ved nedstyrtningen og drev væk fra det splintrede vrag. Radiotelegrafisten, Sgt Percy Barnsley, blev fundet næste dag og bragt til den tyske flyveplads ved Ry. Herfra blev han videreført til Fourfeld Gravlund ved Esbjerg, hvor han blev begravet den 8. september 1943.

15. september fandt en århusiansk fiskekutter, AS68 »Juliane«, ud for Norsminde en omkommet flyver og bragte liget til Århus. Det var den 21-årige navigatør, F/Sgt Edvard Robinson som blev begravet på Vestre kirkegård den 20. september. Piloten, F/O Anthony Crockford, drev i land ved Sletterhage den 24. september og førtes til Århus, hvor han tre dage senere blev begravet ved siden af Robinson.

De fire øvrige blev aldrig fundet, selvom RAF efter krigen udfoldede store anstrengelser for at efterspore savnede flyvere. Den dag i dag savnes underretning om over

20.000 britiske flyvere, der må nøjes med betegnelsen MIA." (FT 90-63-15)